

VÄXTBASERAT SVERIGE

Nyhetsbrev januari 2024

Livsmedelsförsörjningen fortsatt i fokus

Det nya året inleddes, som traditionen bjuder, med Folk och Försvars rikskonferens. Under konferensen diskuterades bland annat *Livsmedel som politiskt verktyg*, *Sverige inför höjd beredskap* och *Hur leder vi Sverige i kris och krig?* På grund av den tragiska omvärldsutvecklingen är livsmedelsberedskapen just nu högaktuell. I en [artikel i SvD](#) visas att tex Ica räknar med att maten kommer att räcka i tre till fem dagar om transporterna skärs av till lokala butiker vid krig eller kris. Såväl Svensk Dagligvaruhandel, Totalförsvarets Forskningsinstitut, MSB som LRF betonar alla vikten av att vi måste rusta upp livsmedelsberedskapen här och nu och att vi inte kan invänta ytterligare utredningar. Artikeln belyser hur Finland har ett annat förhållningssätt till frågan och att landet utökade sitt spannmålslager 2022 från 6 månader till att det ska räcka till befolkningen i 8–10 månader, medan Sverige inte har något beredskapslager för spannmål idag.

Under januari har det varit [bondeuppror](#) runt om i Europa, där bönder i bland annat Tyskland, Frankrike, Rumänien, Polen, Bulgarien, Belgien, Nederländerna, Irland och Spanien har demonstrerat mot de ökade kostnaderna för jordbruket. Bönderna har dessutom uttryckt starkt missnöje mot EU:s ambitiösa klimat- och miljöpolitik som bland annat försvårar användning av konstgödning och insektsgift i jordbruket.

Utredningen om livsmedelsberedskapen är presenterad

Den 1 februari överlämnade Ingrid Petersson sin [utredning om livsmedelsberedskapen](#) till landsbygdsminister Peter Kullgren. Utredningen föreslår bland annat att det införs ett särskilt mål för en utvecklad och enhetlig inriktning kring livsmedelsberedskapen: "*målet med livsmedelsberedskap är att säkerställa att hela befolkningen över tid har tillgång till nödvändiga livsmedel vid en allvarlig störning eller en överhängande risk för en allvarlig störning i livsmedelsförsörjningen*", att det bör inrättas ett livsmedelsberedskapsråd under ledning av Livsmedelsverkets Generaldirektör samt att det bör avsättas en miljard kronor till livsmedelsberedskap. Utredare Ingrid Petersson rekommenderar även att vi alla bör ha tillgång till livsmedel för minst en vecka hemma.

Vikten av att satsa på stärkt beredskap lyfts även i Jordbruksverkets regleringsbrev inför 2024, där regeringen avsätter [20 miljoner kronor](#) för att utveckla förslag på åtgärder som ska stärka Sveriges beredskap inom primärproduktion av livsmedel. "Det försämrade säkerhetspolitiska läget har aktualiserat behovet av att stärka livsmedelsproduktionen i Sverige, där primärproduktionen är en kritisk del av kedjan", uttalade landsbygdsminister Peter Kullgren i samband med att regleringsbrevet presenterades.

Den 1 februari överlämnade Ingrid Petersson sin [utredning om livsmedelsberedskapen](#) till landsbygdsminister Peter Kullgren.

Regeringens klimatpolitiska handlingsplan

I den nya klimatpolitiska handlingsplanen kopplar regeringen ihop energi- och klimatpolitiken. Bland annat presenterades ett åtgärds paket för ökat byggande av trä, vilket är något som bland annat LRF välkomnat. LRF har i en artikel i [Lantbruksnytt](#) kommenterat att de tycker att fokuset på elektrifieringen är bra då el är avgörande för jordbruket idag och för sektorns gröna omställning. Men det enskilt viktigaste för att få ned jord- och skogsbrukets fossila utsläpp är ökad produktion av, samt god tillgång till, biodrivmedel till konkurrenskraftiga priser.

Palle Borgström betonade att "det som saknas idag är långsiktiga regler och att staten i närtid är villig att investera 20 miljarder årligen i jordbrukets gröna omställning. Regeringen kan använda [LRF:s gröna omställningsrapport](#) för att lösa delar av klimathandlingsplanens utmaningar". Växtbaserat Sverige har under lång tid lyft frågan om utsläppsmål för jordbrukssektorn, det är därför välkommet att också LRF lyfter den frågan.

Ny rapport från EU's climate Advisory board

EU's climate Advisory board har lanserat en rapport där åtgärder för att få EU på rätt spår mot klimatneutralitet presenteras. Vissa rekommendationer kräver omedelbara åtgärder och andra bör beaktas vid utformningen av EU:s klimatpolitiska ram för perioden efter 2030. Läs rapporten [här](#).

Växtbaserat Sveriges arbete

Växtbaserat Sveriges synpunkter gällande uppdatering av de nationella kostråden

Under januari skickade Växtbaserat Sverige in synpunkter till det fortsatta arbetet med uppdatering av de nationella kostråden. Att klimat- och miljöaspekter inkluderas i NNR är något som Växtbaserat Sverige välkomnar och som vi även uppskattar med de befintliga svenska kostråden. Växtbaserat Sverige har också påtalat att Livsmedelsverket bör lyfta fram att även växtbaserade livsmedel kan vara med och förbättra såväl folkhälsan som klimatet och samtidigt stärka livsmedelsförsörjningen, samt att vi anser att Livsmedelsverket bör fortsätta det arbetet som myndigheten tidigare har påbörjat med att lyfta in klimat- och miljöaspekter även i de kommande nationella kostråden.

Italienskt lagförslag om livsmedelsbeteckningar stoppas

Växtbaserat Sverige har under januari skickat in synpunkter på det italienska förslaget till nya regler om förbud mot produktion och saluföring av livsmedel och foder som består av, isoleras från eller framställs av cellkulturer eller vävnader från ryggradsdjur och om förbud mot att benämna bearbetade produkter som innehåller vegetabiliska proteiner för kött (2023/0675/IT). Kommissionen har nu stoppat Italiens lagförslag.

Kommande seminarier, remisser och samråd

Livsmedel i Fokus: Trendseminarium 15 februari, Stockholm

Den 20 februari arrangerar Jordbruksverket ett lunchseminarium om vilka regler och villkor som hindrar oss från att nå målen i livsmedelsstrategin.

25 april Matdagen 2024!; Moderna muséet, Stockholm

Framtidens Livsmedel 29-30 maj, Kista Stockholm

- “EU Framework for Sustainable Food Systems” Kommissionens lagstiftningsförslag är aviserat till tredje kvartalet 2023. SFS-lagen finns dock inte med i KOM:s senaste dagordning (preliminära datum för förslag som ska antas fram till den 29 november) och inte heller i arbetsprogrammet för 2024. Stor sannolikhet att Kommissionen inte kommer presentera något förslag innan EP-valet.
- FIC: Enligt de senaste uppdateringarna arbetar kommissionen fortfarande med konsekvensbedömningen. FIC:en finns inte med i kommissionens senaste dagordning (preliminära datum för förslag som skall antas av kommissionen fram till den 29 november) eller i arbetsprogrammet 2024. Det är stor sannolikhet att kommissionen inte kommer att offentliggöra den innan slutet av sin mandatperiod. Green Claims - Omröstningar om direktivet om miljöpåståenden i ENVI- och IMCO-utskotten är preliminärt planerade till den 14–15 februari 2024, följt av en omröstning i plenum i mars.
- Common Organisation of Markets Regulation. Tidsfristen för att lämna synpunkter på den nya versionen av FR:s dekret om TRIS löper ut den 24 november.
- Offentlig upphandling och nationella kostråd. Kommissionens lagstiftningsförslag skulle komma i oktober 2023, tidsplan osäker. EU:s proteinstrategi väntas presenteras Q1 2024.
- Skolmjölkstödet - Ärendet finns inte med på kommissionens senaste dagordning (preliminära datum för förslag som ska antas av kommissionen fram till den 29 november) och inte heller i arbetsprogrammet för 2024. Stor sannolikhet att kommissionen inte kommer att offentliggöra innan slutet av sin mandatperiod.

För mer information kontakta oss på:

KANSLIET@VAXTBASERATSVERIGE.SE